

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับ
แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Development of Learning Activities Using Practice Based Learning
Management and Scaffolding to Promote Communication Writing
Ability for Prathomsuksa 2 Students

กิตติพงษ์ พรหมปิก¹ กอบสุข คงมนัส²

Kittiphong Prompik, Kobsook Kongmanas

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ กับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยใหญ่่างาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมและคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสาร และแบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าประสิทธิภาพ E1/E2 ผลการวิจัย พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.15/80.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสื่อสารหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 49.43 คิดเป็นร้อยละ 82.38 ถือว่าผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

Received: 2023-05-17 Revised: 2023-06-29 Accepted: 2023-06-30

¹สังกัดภาควิชาการศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์/มหาวิทยาลัยนเรศวร Department of Education, Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Naresuan University.

²สังกัดภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร Department of Educational Technology and Communications, Faculty of Education, Naresuan University.
Corresponding Author e-mail: kittiphongp64@nu.ac.th

คำสำคัญ (Keywords): การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐาน; แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ การเขียนสื่อสาร

Abstract

The purposes of this research are 1) to create and explore the effectiveness of learning activities using practice based learning management and scaffolding to promote communication writing ability for prathomsuksa 2 students according to the 80/80 criteria 2) to compare the writing skill for communication with the 80 criteria of prathomsuksa 2 students and 3) to examine the students' satisfaction of Continuous learning activities using practice based learning management and scaffolding. The sample group was Prathomsuksa 2 students at Huai Yai Yang Ngam School in semester 2 of the academic year 2022. The participants of this study consisted of seven Prathomsuksa 2 students chosen by purposive sampling. The instruments used in this research were activities and manuals for learning activities using practice-based learning management and scaffolding, writing for communication test form, and satisfaction assessment form. Statistics used in data analysis were percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and efficiency E1/E. The results of this research were as follows: 1) learning activities using practice based learning management and scaffolding had the efficiency value was 80.15/80.33 which meets the specified criteria 80/80, 2) students had the communication writing ability to post - learning with an average score of 49.43, representing 82.38 percent, considered to pass the criteria of 80 percent, and 3) students' satisfaction in learning activities was at a high level.

Keywords: Practice based learning management; Scaffolding Communication writing

บทนำ (Introduction)

ภาษา เป็นสิ่งที่ช่วยให้คนเรามีโอกาสแสวงหาความรู้ให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้นและใช้เป็นสื่อกลางสำคัญในการติดต่อสื่อสาร โดยผูกพันต่อการดำรงชีวิตของคนไทยมากขึ้นเป็นลำดับ ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้ การติดต่อสื่อสารได้รับความสะดวกรวดเร็วขึ้น ซึ่งมีผลทำให้การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนเปลี่ยนไปจากเดิม

การเขียน เป็นวิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอย่างหนึ่งที่มีมนุษย์สามารถถ่ายทอดความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิด จินตนาการ ทศนคติ อารมณ์และความรู้สึกต่างๆ ได้เป็นอย่างดี แต่ในปัจจุบันมักพบว่าการเขียนสื่อสารที่ผิดพลาดและบกพร่องอยู่เสมอ โดยเฉพาะในเรื่องการใช้คำ การใช้สำนวนภาษาที่ไม่เหมาะสม การใช้คำไม่ถูกกาลเทศะ การเขียนตัวสะกดการันต์ การวางรูป

วรรณยุกต์ผิดที่ การใช้ประโยคไม่ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการลำดับความ ลำดับประโยค จึงควรให้ความสนใจและพัฒนาการเขียนให้มากขึ้น (ดวงใจ ไทยอุบุญ, 2556)

การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐาน (Practice Based Learning) เป็นแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ เป็นฐานการเรียนรู้เรื่องใหม่ที่ยังไม่มีใครนำมาใช้ในแวดวงการศึกษาของไทยมากนัก แต่มีการใช้รูปแบบการเรียนรู้ประเภทอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น การเรียนรู้จากการทำงาน (Work Based Learning) การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) และการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning) เป็นต้น (ทิพย์ ขำอยู่ และคณะ, 2561) ซึ่งลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานนั้น เป็นการผสมผสานระหว่างทฤษฎีและประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งหน่วยงานหลายแห่งเลือกใช้ เนื่องจากพบว่าเป็นแนวทางที่ดีกว่าในการที่จะทำให้นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ดีกว่าวิธีการเรียนรู้ส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในห้องเรียนปัจจุบันที่ยึดเป็นแนวทางการฝึกปฏิบัติแบบดั้งเดิม

แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) จะเป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการประยุกต์แนวคิดของไวทือตสกีมาสู่การเรียนการสอน ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเรียนให้นักเรียนได้อย่างเป็นระบบ โดยการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยการสาธิต ปฏิบัติหรือทำให้อู การให้คำถามกระตุ้นเตือน การให้ข้อมูลป้อนกลับ โดยมีครูผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือ หรือนักเรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป้าหมายของการช่วยเหลือคือการให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่นักเรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จด้วยตนเอง ให้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง โดยการช่วยเหลือจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงและลดลง ในขณะที่นักเรียนค่อย ๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง (Rosenshine & Guenther, 1992 อ้างถึงใน ญัษฐวัฒน์ จันทรโท, 2563)

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น การพัฒนานักเรียนด้วยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ใช้สำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 นั้นนับว่ามีความสำคัญมาก หากครูผู้สอนยังใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่ถ่ายทอดผ่านตัวครูผู้สอนไปสู่นักเรียนเป็นสำคัญแล้ว นักเรียนในศตวรรษที่ 21 จะไม่มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้แน่นอน (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร จึงควรใช้แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ก้าวทันความเป็นสมัยใหม่ มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิด เน้นฝึกปฏิบัติจริง ได้ลงมือกระทำในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เนื่องจากกระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561)

จากการที่ได้ทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผ่านการประเมินคุณภาพผู้เรียน (Local Assessment System : LAS) ด้านการเขียนได้ ในปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยใหญ่่างาม อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร มีผล

การประเมินคิดเป็นร้อยละ 64.17 ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ต่ำกว่าร้อยละ 80 ตามที่ระดับเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดไว้

จากเหตุผลและการศึกษาดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เนื่องจากว่า เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดีจากการเน้นลงมือปฏิบัติ และได้รู้จักการช่วยเหลือกันในการสร้างองค์ความรู้ตามแต่ละพัฒนาการของนักเรียนที่แม้จะมีพื้นฐานการเรียนรู้ไม่เท่ากัน แต่นักเรียนจะเกิดการพัฒนาเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น จากพัฒนาการที่ยังทำไม่ได้ไปสู่พัฒนาการที่เป็นไปได้ หากได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้ จนก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ที่มีความเป็นไปได้อย่างมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้จะ เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเขียนสื่อสารให้นักเรียนได้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถในการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้สูงกว่าร้อยละ 80 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยมีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มโรงเรียนหนองคล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนห้วยใหญ่่างาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. แบบประเมินผลงานการเขียนสื่อสารแบบ Rubric Score

4. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากสูตร E_1/E_2

2. วิเคราะห์ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ความเหมาะสมของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. วิเคราะห์การศึกษาความสามารถในการเขียนสื่อสารระหว่างการทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80/80 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวกับทดสอบหลังเรียน (One Group Posttest Design)

5. วิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 4 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนสื่อสารคืออะไร แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนสื่อสารผ่านประสบการณ์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนสื่อสารตามจินตนาการ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนสื่อสารจากภาพ และในแต่ละแผนดังกล่าวจะมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความท้าทายใหม่ในการเรียนรู้วิธีการใช้เทคโนโลยีผ่านการเสริมต่อของครูและเพื่อน ขั้นที่ 2 ขั้นตีความเงื่อนไขใหม่และข้อมูลที่จัดทำโดยเทคโนโลยีผ่านการเสริมต่อของครูและเพื่อน ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนาความเข้าใจใหม่ผ่านการเสริมต่อของวิทยากรและเพื่อน และขั้นที่ 4 ขั้นสร้างองค์ความรู้ใหม่ นำไปสู่การปฏิบัติผ่านการเสริมต่อของวิทยากรและเพื่อน ซึ่งในขั้นตอนการเรียนรู้ของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.22) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.15/80.33

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสื่อสารระหว่างการทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80/80 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบคะแนนหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.43 จาก 60 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.08 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 71.43 ของนักเรียนทั้งหมด 7 คน ผลการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสารหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 80.33 ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 กับคะแนนทดสอบหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสื่อสารหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 49.43 คิดเป็นร้อยละ 82.38 ถือว่าผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษาวิจัย การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลจากการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ซึ่งพบว่า มีประสิทธิภาพ 80.15/80.33 สะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินการตามคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยสิ่งที่ทำให้ผลการสร้างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์นั้น อันเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านลำดับขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นกระบวนการและเป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้มีการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วดำเนินการสังเคราะห์เป็นจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่า งานวิจัยของ Alphonse Renzaho (2022) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานในการเรียนวิชาเคมีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวันดา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานมีประสิทธิภาพดีกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบดั้งเดิม อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานเมื่อนักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะทำให้ นักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่ดีกว่าการเรียนแบบควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kustori, Rusijono และคณะ (2021) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง ผลของการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานต่อผลการเรียนรู้ในสายงานด้านการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานจะมุ่งเน้นไปทางสภาพแวดล้อมการทำงาน การได้เรียนรู้เชิงปฏิบัติจริง ทำให้เห็นความแตกต่างได้ชัดเจนว่าการจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานมีผลการเรียนรู้ดีกว่าชั้นเรียนควบคุม

2. ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนสื่อสารระหว่างการทดสอบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80/80 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเช่นกัน ซึ่งเมื่อนำคะแนนหลังเรียนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสารของนักเรียนจะพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสื่อสารหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 49.43 คิดเป็นร้อยละ 82.38 ถือว่าผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ซึ่งมีความสอดคล้องและเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและฝึกปฏิบัติในการเขียนสื่อสารได้ดีขึ้น ทำให้ความสามารถในการเขียนสื่อสารของนักเรียนสูงขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้มีความก้าวหน้าในการเรียนมากขึ้นด้วย

ผลการศึกษาวิจัยและพัฒนาความสามารถในการเขียนสื่อสารของนักเรียนนี้ ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ภา เดชนโนสังข์ (2562) เช่นเดียวกัน ที่ได้มีการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสื่อสารภาษาไทย และผลการศึกษาเรียนรู้ที่เป็นคะแนนหลังเรียนของนักเรียนในด้านการเขียนสื่อสารภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยความสามารถด้านการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วย การจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาประกอบแบบฝึก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80 คิดเป็นร้อยละ 83.56 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิโรตมภ์ จุ้ยเปี่ยม (2563) ที่มีผลการพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากการใช้กลยุทธ์การเขียนเชิงโต้ตอบและแนวสมดุภาษา ซึ่งผลการศึกษาเรียนรู้ที่เป็นคะแนนหลังเรียนของนักเรียนในการเขียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกลยุทธ์การเขียนเชิงโต้ตอบและแนวสมดุภาษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 คิดเป็นร้อยละ 86.10 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้การเขียนสื่อสาร ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเขียนสื่อสาร นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการเขียนสื่อสารที่หลากหลายตามความสนใจของนักเรียน ได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ อีกทั้งทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนที่จัดการเรียนรู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง มีโอกาสให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกหรือได้รับการช่วยเหลือในการเรียนรู้จากเพื่อน ๆ สมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนเมื่อนักเรียนได้ทดสอบความรู้แล้ว ครูผู้สอน เพื่อนนักเรียนที่มีความสามารถมากกว่านักเรียนปกติ และวิทยากร ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจที่เป็นส่วนสำคัญที่ได้ช่วยให้นักเรียนมีความรู้และสามารถปฏิบัติในการเขียนสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร ที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 97.14 คือ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้การเขียนสื่อสาร ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเขียนสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นอย่างมาก

ขณะเดียวกันยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ พรหมชุมภู (2560) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเสริมต่อการเรียนรู้ของ Tharp and Gillimore ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก ประกอบกับ

การสนับสนุนจากงานวิจัยของ พงศ์ผกา เดชโนนสังข์ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ประกอบแบบฝึก ทำให้ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ประกอบแบบฝึกอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.09)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากการศึกษาวิจัย การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติ เป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสื่อสาร สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องด้วยการจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยัง ใหม่ต่อแวดวงการศึกษาไทยที่ยังไม่พบมากในการนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำหลักสูตรพัฒนา ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนหรือนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การศึกษา ขั้นตอนจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะนำมาใช้เป็นอย่างมาก ต้องมีความชัดเจน ครูผู้สอนในฐานะผู้นำแนว การจัดการเรียนรู้ไปใช้จึงต้องเข้าใจกระบวนการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น ให้เข้าใจบทบาททั้ง ครูผู้สอนและนักเรียน เพื่อให้เกิดความมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

1.2 คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐาน ร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะการอธิบายขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้ อาจ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องอธิบายที่ละเอียดจนเกินไปในการปฏิบัติ เพราะจะสร้างความสับสนในการ ที่ครูผู้สอนจะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไปได้ จึงควรระบุแนวการจัดกิจกรรมที่กะทัดรัด มี กิจกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนให้เหมาะสมกับเวลา จะทำให้การจัดกิจกรรมชัดเจนและเข้าใจง่ายต่อการ นำไปปฏิบัติด้วย

1.3 แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ที่มีเทคนิคในการนำมาจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ในขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐาน ควรเลือกนำมาใช้ในจำนวนเทคนิคที่ เหมาะสมกับขั้นตอนนั้น ๆ ในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐาน แล้วใน แต่ละเทคนิคของแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ต้องมีความสอดคล้องกับขั้นตอนในการปฏิบัติ กิจกรรมมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนได้ตรงจุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนใน ระดับชั้นอื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้มากขึ้น รวมถึงการนำไปทดลองใช้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย

2.2 ควรมีการพัฒนาคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานร่วมกับแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้ที่สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้ในระดับชั้นอื่น ๆ หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าสนใจที่จะนำไปทดลองใช้และมีการนำไปพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนได้กว้างขึ้นและหลากหลายต่อกิจกรรมที่ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ

2.3 ควรมีการพัฒนาแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสื่อสารและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนในการเขียนสื่อสารให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ควรสร้างข้อถามอรรถนัยที่หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกให้นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบได้ตามความสามารถและความแตกต่างที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล

2.4 ควรมีการวิจัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐานในรูปแบบทดลอง หรือในรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ที่นำมาใช้ร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น เทคนิคเกมพีเคชั่น สื่ออินโฟกราฟิก เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ (STAD) เทคนิคการเขียนแบบกิ่งควบคุม เทคนิคการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิราภรณ์ พรหมชุมภู. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเสริมต่อการเรียนรู้ของ *Tharp and Gillimore* ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 8). นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซน์แอนพริ้นตัง.
- ณัฐวิวัฒน์ จันทโร. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค *Jigsaw* ร่วมกับเทคนิค *Scaffolding* เรื่อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพของทวีปยุโรป ที่มีต่อความสามารถในการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2556). ทักษะการเขียนภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์ ขำอยู่ และคณะ. (2561). การจัดการเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติเป็นฐาน. วารสารแสงอีสาน, 15(2), 215 – 226. เข้าถึงได้จาก https://www.researchgate.net/publication/331772754_Practice-Based_Learning_Management.
- พงศ์ผกา เดชโนนสังข์. (2562). การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนสื่อสารภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ประกอบแบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- มยุรา กล่อมเจริญ. (2559). การใช้กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยวิธีสแกฟโฟลด์เพื่อสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ An Online Journal Of Education, 12(1), 122 – 138, เข้าถึงได้จาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/110452>.
- สิโรตมภ์ จุ้ยเปี่ยม. (2563). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กลยุทธ์การเขียนเชิงโต้ตอบและแนวสมดุภาษาที่มีต่อความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Alphonse Renzaho. (2022). *Effect of Practice-Based Learning in Chemistry on Students' Academic Performance in Rwanda*. East African Journal of Education and Social Sciences (EAJESS), 3(4), 166 – 172. DOI: <https://dx.doi.org/10.4314/eajess.v3i4.208>.
- Kustori, Rusijono, et. al. (2021). The effect of Practice – Based Learning on learning outcomes in vocational education. The International Journal of Engineering and Science (IJES), 10(4), 69 – 72.